

Prikaz slučajeva kršenja osnovnih ljudskih prava u Srbiji

26. decembar 2025. - 15. januar 2026. godine

Sloboda izražavanja

Pritisci, seksističke uvrede i pretnje novinarkama N1 i Bečejskog mozaika

Novinarke televizije N1 su bile izložene pretnjama, seksističkim uvredama i govoru mržnje kroz komentare na internet portalima. Pretnje su prijavljene nadležnim institucijama, a povodom ovih napada izjasnilo se i Nezavisno udruženje novinara Srbije koje je osudilo napade na novinarke, ocenjujući ih kao direktan podsticaj na nasilje i pokušaj zastrašivanja medija.

Istovremeno, novinarka portala Bečejski mozaik Kristina Demeter Filipčev targetirana je od strane predsednika opštine Bečej Vuka Radojevića, koji ju je sa govornice Skupštine opštine, tokom trajanja dve sednice, 24. Novembra i 23. decembra, javno optuživao i prozivao, dovodeći u pitanje njen profesionalni integritet. NUNS je u saopštenju o najskorijim napadima na medijske radnice upozorio i na učestale uvrede i pretnje redakciji Bečejskog mozaika na društvenim mrežama i pozvao institucije da hitno procesuiraju odgovorne i jasno pokažu da napadi na novinare predstavljaju krivična dela, a ne dozvoljene oblike javne komunikacije.

U periodu ovih napada, ANEM je objavio istraživanje o stanju lokalnih medija u Srbiji za 2025. godinu koje ukazuje na pogoršanje uslova rada lokalnih novinara i novinarki, sa ukupnom ocenom 2,23 za stanje slobode medija u odnosu na prethodnu godinu kada je ocenjeno sa 2,53, a pad zabeležen je i u oblastima pristupa informacijama, bezbednosti medijskih radnika i ekonomskog položaja.

Pretnje paljenjem redakcije dnevnog lista Danas

Redakcija dnevnog lista i portala Danas bila je izložena ozbiljnoj pretnji nasiljem nakon objavljivanja teksta o energetskim pitanjima i položaju NIS-a. U komentarima ispod vesti upućena je direktna pretnja paljenjem redakcije, uz poziv na bacanje eksploziva. Pretnja je poslata sa naloga „Brine“ i sadržala je eksplicitno pozivanje na nasilje prema redakciji zbog načina izveštavanja. Slučaj je prijavljen Tužilaštvu za visokotehnološki kriminal.

Hakerski napadi na medije

Redakcije medija Radar i portala Zoomer suočile su se sa koordinisanim hakerskim i botovskim napadima na njihove Instagram naloge. Redakcija Radara obavestila je javnost da je na njihovom Instagram nalogu primećen nagli i neprirodan porast broja pratilaca u vrlo kratkom roku, zbog čega postoji osnovana sumnja da je reč o organizovanom botovskom napadu putem lažnih profila. Ovakav veštački generisan rast nosi rizik od blokiranja ili gašenja naloga od strane kompanije Meta, čime bi se direktno ograničila mogućnost Radara da distribuira sadržaj i komunicira sa publikom.

Slično tome, Instagram nalog portala Zoomer doživeo je nagli i neuobičajen skok broja pratilaca, sa oko 29.400 na više od 32.700 u samo sat vremena, što su urednici interpretirali kao botovski napad sa ciljem da se ograniči vidljivost naloga ili, u najgorem slučaju, da bude trajno ugašen. U oba slučaja, redakcije su zaključale naloge, identifikovale sumnjive profile i obavestile kompaniju Meta i relevantne organe o sumnjama na ove napade.

U oba slučaja, karakteristično je da su mete hakerskih napada bile redakcije i mediji sa kritičkim uređivačkim pristupom. Ovakve dobro koordinisane digitalne akcije usmerene isključivo na kritičke medije dešavaju se u kontekstu pojačanih pritisaka na medije i predstavljaju pokušaje da se ograniči informisanje javnosti putem društvenih mreža.

Pritisci na radnike javnih preduzeća zbog podrške studentima

Tokom 2025. godine, prema svedočenjima zaposlenih, vršeni su organizovani pritisci na radnike javnih preduzeća da prisustvuju mitinzima Srpske napredne stranke i odlascima u takozvani „Ćacilend“, pri čemu su pozivi često dolazili direktno od rukovodilaca. Bojan Sarić, tada zaposleni u JKP Toplane Kikinda, tvrdi da je zbog odbijanja tih poziva i zbog javne podrške studentima ostao bez posla, pošto mu je direktor saopštio da „sa vrha“ ima naređenje da mu ne produži ugovor, iako je četiri godine radio na različitim radnim mestima i ispunjavao sve profesionalne uslove, dok direktor Dušan Marjanović, koga Sarić navodi kao odgovornog, na novinarske upite nije odgovorio. Ovakvi postupci deo su šire prakse u javnim preduzećima, u kojoj se masovni otkazi, premeštaji i degradiranja na radnim mestima sprovode radi postavljanja podobnih kadrova i disciplinovanja zaposlenih koji ukazuju na nepravilnosti ili se ne uklapaju u postojeću upravljačku strukturu.

Sloboda okupljanja

Krivične prijave protiv šest građana Čačka

Tokom koncerta pevačice Ane Bekute u Čačku, organizovanom povodom dočeka Srpske nove godine, došlo je do incidenta u kojem su pojedini okupljeni građani bacali grudve ka bini. Do negodovanja građana je došlo zbog, kako oni kažu, "besmislenog i bespotrebnog trošenja 4,5 miliona dinara" iz gradskog budžeta za koncert koji organizuje vlast na trgu povodom dočeka Nove godine po julijanskom kalendaru. Iako bacanje snežnih grudvi nije krivično delo, pripadnici Ministarstva unutrašnjih poslova u Čačku podneli su krivične prijave protiv šest osoba, zbog postojanja osnova sumnje da su izvršili krivično delo nasilničko ponašanje na sportskoj priredbi ili javnom skupu, a prethodno je Ministarstvo unutrašnjih poslova saopštilo da je policija identifikovala 11 osoba koje su, prema navodima policije, učestvovala u gađanju.

Prema navodima advokata, policija je postupala samoinicijativno, bez prijave oštećene strane. Istaknuto je i da se Ana Bekuta nije obraćala Hitnoj pomoći niti lekaru i da, prema dostupnim informacijama, nije imala nikakve povrede. Uprkos tome, policija je sprovela identifikaciju i privođenje, a odluka o eventualnoj pravnoj kvalifikaciji događaja prepuštena je tužilaštvu.

Privođenje arhitekta nakon protestnog skupa u Valjevu

Nakon protestnog skupa u Valjevu organizovanog kao obeležavanje pet meseci od brutalnog prebijanja više građana od policije, valjevski arhitekta F.P. je, po završetku protesta i nakon što su se građani razišli, presretnut i legitimisan od strane policije, a zatim priveden u Policijsku upravu u Valjevu. On je, kako se navodi, priveden zbog poruke „Valjevo pamti“ koju je, tokom protesta, ostavio na saobraćajnom znaku kod ulaza u zgradu Policijske uprave. Nakon izvesnog vremena, arhitekta je napustio zgradu Policijske uprave.

Protest je organizovan kao sećanje na avgustovske incidente u kojima je, prema ranijim izveštajima, skoro 70 ljudi uhapšeno, a povređeni nisu ni evidentirani.